

BALÁZS HANNA IMOLA

Francia-komparatiztika

BA, 1. félév

Babeş-Bolyai Tudományegyetem

Témavezető:dr. habil. T. Szabó Levente
habilitált docens, RO BBTE**„MEG FOGLAK FEJTENI, MAKACS REJTÉLY...” - JANE EYRE-ÁTIRATOK A 19. SZÁZAD KÖZEPÉN****Kulcsszavak:** *Jane Eyre; Charlotte Birch-Pfeiffer; színdarab; adaptációs formák*

Kutatásom témája Charlotte Bronte Jane Eyre című regényének magyarországi élete a 19. század közepén. Magyar környezetben (a regény európai fogadtatás-történetével összhangban) valami igen érdekes történik: a Jane Eyre (és az általa hordozott nőkép) többszörös és bonyolult szövegi és kulturális közvetítésen keresztül van jelen, és hat rendkívül erőteljesen a 19. század közepén. Ez mindenekelőtt abból fakad, hogy a regény hatalmas európai sikere meglepően sok drámaátíráshoz vezet. Ezekből magyar környezetben a Charlotte Birch-Pfeiffer féle a leghíresebb és legismertebb, ezt ültetik át többben is, de mindenekelőtt a korszak egyik ünneptelt drámaírója, Szigligeti Ede. Ebből is több változat terjed sűgő- vagy rendezői példányként az 1850-1880-as években, közülük a legteljesebb az OSZK Kézirattára által őrzött, a Krecsányi Ignác igazgatói hagyatékából fennmaradt példány, amit kutatásom során használok. Kutatásom során elsősorban az eredeti regényszöveget hasonlítom össze a magyar nyelvű drámaátírással, vizsgálom, hogy hol és hogyan változik meg a szöveg, a cselekmény, a szereplők, a szövegi és világképi hangsúlyok, és milyen következményei lesznek ennek: miben érzékelik az európai és magyar színházi nézők másként a regény világát, mint a regény olvasói, illetve igyekszem magyarázatot találni ezen változások okaira. Ezen kívül foglalkozom a színdarab recepciójával, a főszerepet játszó színésznővel, és e kettő alapján azzal, hogy mit mond el a darab és az alakítások sikere a nőkérdés korabeli, 1850-1860-as évekbeli látványos tematizálásáról, egyáltalán a nőkérdés magyarországi megítéléséről.